

Eesti kirurgia *grand old man*

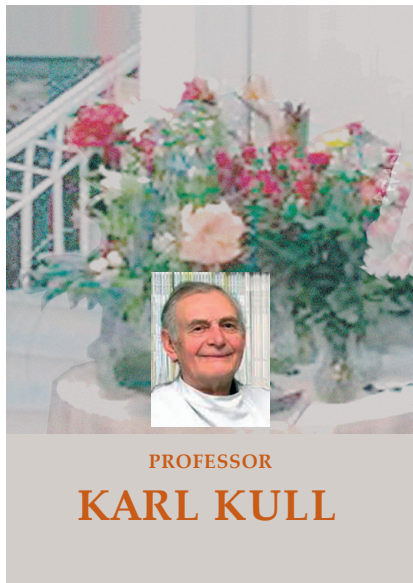
Eesti kirurgia *grand old man* professor Karl Kull tähistas 3. märtsil oma 85. sünnipäeva. Selle sündmuse tähistamiseks on kaante vahele saanud raamat „Professor Karl Kull“. Raamatu esitlus toimus 27. veebruaril 2015 Tartu Ülikooli Kliinikumi A. Linkbergi auditoriumis.

Dr Vello Padriku initsiatiivil on raamatusse koondatud mälestuskilde nii juubilari omastelt, õpilastelt, kaastöölistel kui ka tema patsientidelt. Eessõna raamatule on kirjutanud TÜ Kliinikumi juhatuse esimees dr Urmas Siigur.

Tuleb kohe alguses märkida, et termin „kaante vahele saamine“ on liialt definitiivne, et kirjeldada elujõus ja iga päev aktiivselt töötavat professorit. Pigem on tegu vahekoondiga sellest, mis seni tehtud. Tehtud on aga palju.

Raamat algab Karl Kulli autobiograafiaga, kus talle omases lakoonilises stiilis toob professor välja oma elu tähtsündmused. Seda üdini ausalt ja ilustamata kirjutatud elukäiku lugedes on selgelt näha, kuidas on formeerunud isiksus, kellest edaspidi sai tippkirurg. Õigete otsuste tegemine, optimaalsete eesmärkide seadmine ning seejärel nende täitmine – see on iseloomulik Karl Kullile juba tudengiaastatest. Ka siis, kui autoriteetsed professionaalid on soovitanud midagi muud, on professor jäänud oma valikutele truuks ning elu on näidanud, et tal on õigus olnud. Pidev ja halastamatu töö oma oskuste ja teadmiste lihvimisel on tema usutunnistus ja eesmärk, millele kõik muu peab olema allutatud.

Laste ja lastelaste väga soojadest ja südamesse minevatest meenutustest jääb kumama, et ilmselt on

aeg, mis isa ja vanaisaga sai koos veedetud, liiga lühikeseks jäänud. Lapsed saavad ju aru, et arst Karl Kulli oli alati kusagil rohkem vaja, kuid siiski ... Igal asjal siin ilmas on hind!

Professor Kulli paljude õpilaste hulgas on nüüdsed väljakujunenud tippkirurgid Ralf Allikvee, Olavi Tammik, Andrus Arak, Ülo Zirel. Seda loetelu võiks veelgi jätkata, kuid kartuses kedagi unustada ma seda ei tee. Kõik tema õpilased on veendunud, et nende õpetaja on lõpuni ja täielikult kirurgiale pühendunud, oma töös kompromissitu inimene. Soov saada paremaks ja veelgi paremaks ei ole professor Kulli puhul n-ö asi iseenesest. Jah, ta möönab, et saab rahulduse perfektsest operatsioonist, kuid täielik rõõm saabub siis, kui tema opereeritud patsient paraneb. Saada paremaks, et aidata, on eesmärk, mida Karl Kull on terve oma pika töömehekarjääri jooksul ihaldanud.

Hoolivus oma tööst ja patsientidest on K. Kulli puhul kõigi poolt

äramärkimist leidnud. Arst ei jäta oma patsienti ka siis, kui midagi enam teha ei ole. Onkokirurgi töövõidud on enamasti pooleks pisaratega. Vahel on hoolivus ainus, mis arstil oma patsiendile anda on. Professor Kull teab seda ja oskab hoolida.

Operatsioonilaua taga kohati karmi ja teiste peal stressi välja elava kirurgi maine on professorile andestanud kõik raamatusse mälestusi kirjutanud. See on ju Karla, mis teha. Ta ei saa teisiti, sest ta ei mõtle operatsiooni ajal millestki peale protsessi, mis käsil. Kas on keegi proovinud lumelaviini langemise mõiret mägedes peatada?! See ei õnnestu, loodus on meist tugevam!

Samas on tema lähedased ja teda kaua tundvad inimesed hästi teadlikud, milline tagasihoidlik ja abivalmis inimnatuur on professor eraelus. Dr Jaak Lehtsaare kirjeldatud jõulukuuse toomine professori poolt on väga markantne, sest selline, täis üllatusi, ta tegelikult ka on.

Suur inimene, suur kirurg, suur arst – need on epiteedid, mida tema puhul on raamatus välja toodud. Üle poole sajandi on professor Karl Kull innustanud kirurge tegema tööd nii, nagu tema seda teeb, hinge ja oskusega. Oma visaduse, perfektsionismi ja hoolivusega on ta jäädvustanud oma nime juba nüüd Eesti kirurgia ajalukku.

Õnn on ka see, et me võime veel nüüdki kohata teda kliinikus, küsida ja saada nõu. Raamat on küll kaante vahel, kuid võimalus õppida meistritl on jäänud.

**Rait Labotkin,
õpilane ja kolleeg**